ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการเพาะกล้ายาสูบของชาวไร่สถานีใบยาห้วยไซ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน
ชื่อผู้เขียน	นายบุญศรี วงค์หาญ
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บงกชมาศ เอกเอี่ยม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และเจตคติ ของชาวไร่ผู้ปลูกยาสูบ ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเพาะกล้ายาสูบของชาวไร่ผู้ปลูกยาสูบ และปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการเพาะกล้ายาสูบของชาวไร่ผู้ปลูกยาสูบสถานีใบยาห้วยไซ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 174 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และนำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยประมาณ 50 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาภาคบังคับ มีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ย 3.94 คน มีประสบการณ์ในการปลูกยาสูบเฉลี่ย 21.05 ปี มีรายได้จากการขายใบยาแห้งเฉลี่ย 140,540.25 บาทต่อปี มีลักษณะการถือครองเป็นของตนเองบางส่วนและเช่าผู้อื่นบางส่วน โดยมีขนาดพื้นที่ในการปลูกยาสูบเฉลี่ยประมาณ 13 ไร่ มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการเพาะกล้ายาสูบเฉลี่ย 2.34 คน เคยมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเพาะกล้ายาสูบเฉลี่ย 1.39 ครั้งต่อปี ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดเคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม โดยมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเฉลี่ย 3.19 ครั้งต่อปี มีเจตคติมีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสถานีใบยาห้วยไซในด้านบุคลิกภาพและด้านการถ่ายทอดความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะกล้ายาสูบของพนักงานส่งเสริมและการใช้เทคโนโลยีการเพาะกล้ายาสูบของสถานีใบยาห้วยไซ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้ให้ข้อมูลมีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการเพาะกล้ายาสูบโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง โดยมีการปฏิบัติในระดับมากเกี่ยวกับเรื่อง การใช้วัสดุเพาะกล้าโดยการผสมเอง การชำกล้ายาสูบโดยใช้ถาดชำ 140 หลุม การใช้สารเคมีป้องกันโรคและแมลงทุกสัปดาห์

ผลการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการเพาะกล้ายาสูบของเกษตรกรพบว่าลักษณะการถือครองที่ดิน จำนวนพื้นที่ปลูกยาสูบ การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

และเจตคติต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเพาะกล้ายาสูบของผู้ให้ข้อมูล ส่วนอายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประสบการณ์ในการปลูกยาสูบ รายได้จากการปลูกยาสูบ จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ทำการเพาะกล้ายาสูบ และประสบการณ์ในการฝึกอบรม ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการเพาะกล้ายาสูบของผู้ให้ข้อมูล

ผลการศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาในการใช้เทคโนโลยีการเพาะกล้ายาสูบของเกษตรกร พบว่า มีปัญหาเกี่ยวเรื่องขาดแคลนแรงงานในการชำกล้ายาสูบ วัสดุสำเร็จรูปมีราคาแพง โดยผู้ให้ข้อมูลมีแนวทางแก้ไขปัญหาโดยจ้างแรงงานเพิ่ม และใช้แรงงานในครัวเรือน ใช้วัสดุเพาะผสมเอง โดยใช้แกลบดำ ดิน และขุยมะพร้าว

Title	Factors Affecting Adoption of Tobacco Seedling Induction Technology by Farmers at Huay–Sai Tobacco Station, Ban Thi District, Lamphun
Author	Mr. Boonsee Wonghan
Degree of	Master of Science in Agricultural Extension
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Dr. Bongkochmas Ek-Iem

ABSTRACT

The objectives of this study were to find out: 1) personal, socio-economic and attitude characteristics; 2) factors affecting the adoption of tobacco seedling induction in planting 3) exploring problems and recommendation related to their situations in planting media by tobacco farmers at Huay–Sai tobacco station. Data were collected by using interview schedule administered with 174 samples obtained from simple random sampling and analyzed by the research statistical package.

Findings showed that the respondents were 48 years old on average, compulsory primary school graduates, had family members of 3.94 people on average, had experience in tobacco planting for 21.05 years an average had on average income from tobacco planting for 140,540.25baht per year. Some respondents had their own land and others hired a piece of land for 13 rai on average. They had family labors for tobacco planting for 2.34 people on average. They had experience in tobacco planting training for 1.39 time per year on average. Most of the respondents had contacted with extension officials for 3.19 times per year on average. They had a high level of attitude towards extension officials of Huay–Sai Tobacco station in terms of their personality and knowledge extension.

The respondents had a moderate level of agreement to the method of technology transfer on tobacco seedling culture of extension staff and the application of technology on tobacco seedling culture of Huay–Sai Tobacco station, Ban thi district, Lamphun province. The respondents had adopted the technology on tobacco seedling culture in a moderate level. However, they had a high level of adoption on culture material by means of relf-mixing, young tobacco raising by using raising tray with 140 holes, and chemical application for preventing disease and insects every week.

For factors related to the adoption of technology on tobacco seedling culture of farmers, it was found that types of land holding, number of areas for tobacco growing, extension official contact, and attitude towards extension officials of the respondents had a statistically significant relationship with the level of adoption on tobacco seedling culture. However, there was on relationship between the adoption of technology on tobacco seedling culture and age, educational, attainment, member of family members, tobacco growing experience, income earned from tobacco growing, member of family labors, and training experience.

For problems encountered and method of problem-solving in the application of tobacco seedling culture, it was found that the respondents lacked of labors for raising of tobacco seedling. Processed materials were expensive. The respondent solved these problems by hiring more labors, using family labors, using materials mixed by themselves, and using black rice husks, soil and coconut fuzz.